

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Argentina om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor och med förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Argentina om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor och med förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen (RP 222/2016 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Jere Lumme, finansministeriet
- enhetschef, internationella och juridiska ärenden Esko Hirvonen, Tullen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- inrikesministeriet
- dataombudsmannens byrå
- Polisstyrelsen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den i december 2015 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finland och Republiken Argentina om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor samt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Överenskommelsen syftar till att förbättra samarbetet mellan Finlands och Argentinas tullmyndigheter i bekämpningen och undersökningen av tullbrottslighet.

Överenskommelsen motsvarar i stort de andra internationella överenskommelser om tullsamarbete som Finland de senaste åren har ingått med tredjeländer vilkas huvudsyfte är att ge den andra parten upplysningar för att bekämpa och undersöka tullbrottslighet. Överenskommelsen utgår

Betänkande FvUB 29/2016 rd

från Världstullorganisationens modellavtal. Överenskommelsens tillämpningsområde omfattar ömsesidigt bistånd mellan parternas tullmyndigheter i syfte att säkerställa att tullagstiftningen iakttas och att förhindra, undersöka och åtala överträdelser av lagstiftningen. Överenskommelsen ingriper inte i de nationella myndigheternas befogenheter. I praktiken handlar det i huvudsak om att lämna ut information som anskaffats på begäran eller som tullmyndigheten annars förfogar över till den begärande partens tullmyndigheter.

Överenskommelsen träder i kraft sextio dagar efter den dag då parterna på diplomatisk väg har meddelat varandra att de har slutfört de åtgärder som enligt den nationella lagstiftningen behövs för att överenskommelsen ska träda i kraft.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av avtalet. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Överenskommelsen avser att förbättra samarbetet mellan tullmyndigheterna i Finland och Argentina inom bekämpning och utredning av tullbrott. Enligt överenskommelsen bistår parterna varandra för att säkerställa att tullagstiftningen tillämpas korrekt, för att förhindra, utreda och åtala överträdelser av tullagstiftningen och för att väcka åtal mot sådana överträdelser.

För närvarande finns det ingen gällande bilateral överenskommelse mellan Finland och Argentina om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor. Argentina har inte heller något avtal om administrativt tullsamarbete med Europeiska unionen. Såväl Finland som Argentina är parter till FN:s konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/1994) och FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FördrS 18/2004 och FördrS 20/2004). Denna överenskommelse som nu behandlas begränsar inte tillämpningen av bestämmelserna i nämnda konventioner.

Finland har hittills ingått bilaterala överenskommelser om tullsamarbete med cirka 20 stater. Den typen av överenskommelser behövs för att de effektiva instrument, exempelvis Neapel II-konventionen mellan tullförvaltningar, som EU-staterna tillämpar sinsemellan inte lämpar sig för tullsamarbete mellan Finland och tredjeländer. Enligt inkommen utredning har de bilaterala överenskommelserna visat sig vara effektiva verktyg för utveckling av samarbetet mellan staternas tullmyndigheter. Överenskommelsen mellan Finland och Argentina motsvarar i det stora hela de andra internationella överenskommelser om tullsamarbete som Finland ingått med tredjeländer. Texten till överenskommelsen bygger på en mall från Världstullorganisationen. Den är relativt flexibel för att varierande nationella system ska kunna beaktas.

För tillämpningen är det av betydelse att artikel 2.2 föreskriver att bistånd enligt överenskommelsen ska lämnas i enlighet med den lagstiftning som gäller på den anmodade partens territorium samt inom ramen för den anmodade tullmyndighetens befogenheter och tillgängliga resurser. I propositionsmotiven redogörs för den finska lagstiftningen i förhållande till överenskommelsens

Betänkande FvUB 29/2016 rd

tillämpningsområde. Grundläggande bestämmelser om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden ingår i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (FördrS 4/1994). I den lagens 30 § 2 mom. finns en allmän bestämmelse om förhållandet mellan internationella överenskommelser och finsk lag. Utskottet hänvisar på denna punkt också till sitt betänkande FvUB 3/2014 rd.

Varken överenskommelsen eller motiven till propositionen avser att på något sätt ingripa i de nationella myndigheternas befogenheter. Följaktligen är det åklagarämbetet som enligt vår nationella lagstiftning ska väcka åtal. Det är likväl angeläget att de argentinska myndigheterna underlättas om särdragen i Finlands polis-, förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftning, däribland begränsningarna för kontrollerade leveranser.

Överenskommelsen innehåller bestämmelser om hanteringen av uppgifter och handlingar som erhålls med stöd av överenskommelsen och om skyddet och användningen av personuppgifter. Eftersom Argentina inte är part till konventionen om skydd för personuppgifter vid automatisk databehandling (FördrS 36/1992), dvs. Europarådets dataskyddskonvention, ingår det en separat bilaga i överenskommelsen som gäller grundläggande principer för skydd av personuppgifter. Bilagan är en integrerad del av överenskommelsen och dess bestämmelser utgår från artiklarna 5—11 i Europarådets dataskyddskonvention. När personuppgifter utbyts med stöd av överenskommelsen ska parterna säkerställa att nivån för dataskyddet motsvarar minst den nivå som uppstår när principerna i bilagan tillämpas. Enligt artikel 15 om skydd och användning av personuppgifter får personuppgifter inte lämnas ut om det finns en grundad anledning att anta att upplysningarna förmedlas eller används i strid med endera partens lagstiftning, särskilt dataskyddslagstiftning. Det är enligt utskottet viktigt att säkerställa att parternas uppfattning om tolkning av den nämnda bestämmelsen sammanfaller.

Förslaget till lag om sättande i kraft av bestämmelser som hör till området för lagstiftningen innehåller en materiell bestämmelse om sekretess för och utlämnande av att upplysningar, handlingar eller andra meddelanden oberoende av form som en tullmyndighet tagit emot eller sänt. Bestämmelsen behövs eftersom överensstämmelsen kräver effektivare skydd för uppgifter som parterna utbyter och Finland därigenom åtar sig att följa ett förfarande som avviker från lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Följaktligen föreslår regeringen att 2 § i lagen får en bestämmelse som garanterar sekretess för uppgifter som parterna utbyter i enlighet med överenskommelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner överenskommelsen i proposition RP 222/2016 rd.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 222/2016 rd utan ändringar.

Helsingfors 15.12.2016

Betänkande FvUB 29/2016 rd

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Mika Kari sd
medlem Elsi Katainen cent
medlem Kari Kulmala saf
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Juha Pylväs cent
medlem Wille Rydman saml
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Vesa-Matti Saarakkala saf
medlem Matti Semi vänst
ersättare Ilkka Kantola sd.

Sekreterare var

riksdagssekreterare Henri Helo.